

אפיק ושות' מציינת 56 שנה לפסק דין Browder v. Gayle בו בית המשפט העליון של ארצות הברית קבע כי הפרדה גזעית מנוגדת לחוקה (13 נובמבר, 2013) Afik & Co. marks 56 years to Browder v. Gayle in which the United States Supreme Court held that racial segregation is unconstitutional (November 13, 1956)

אפיק ושות'

אפיק ושות'. עורכי דין ונוטריון
AFIK & CO. ATTORNEYS AND NOTARY

גיליון 139: 13 נובמבר, 2013

הגיליון המקצועי הדו שבועי של אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון
החשמונאים 103, ת.ד. 20144 תל אביב- יפו 6120101, טלפון 03-609.3.609 פקס 03-609.5.609

תוכן עניינים

אפיק ושות' מציינת את יום השנה 56 לפסק הדין בפרשת Browder v. Gayle בו קבע בית המשפט העליון של ארצות הברית כי הפרדה גזעית בין שחורים ולבנים באוטובוסים שאינם בבעלות המדינה מנוגדת לחוקה.

1. תוכנית הרדיו "יום הדין" ברדיו הבינתחומי בהנחיית צוות אפיק ושות'

קישור לתוכנית "יום הדין" בהנחיית עו"ד יניב פרידהוף ועו"ד שירה פורת ממשרד אפיק ושות'

2. מאמר: אחריות דירקטורים בחברה לא פעילה ופירוק חברות מרצון

מאמר בנושא אחריות דירקטורים בחברה לא פעילה ועל פירוק חברות מרצון מאת עו"ד אוהד גביש, משרד אפיק ושות'

3. מאמר: חוק כלי ירייה - מדיניות הרישוי

מאמר בנושא חוק כלי ירייה - מדיניות הרישוי, מאת עו"ד ששי קציר, שותף במשרד אפיק ושות'

4. משרדנו בתקשורת

מוסף "ממון" / ידיעות אחרונות: מאמר על הצטרפות עו"ד ששי קציר כשותף למשרד אפיק ושות'

5. מידעוני המסים של BDO זיו האפט

קישור למידעוני המסים של פירמת רואי החשבון BDO זיו האפט

6. עדכוני תאגידים, הגבלים עסקיים וניירות ערך:

א. ניתן לעתים לחלק דיבידנד גם כשאינן עמידה במבחן הרווח

מחוזי מרכז: במקרים מסוימים ניתן לחלק דיבידנד גם כשלא עומדים במבחן הרווח אם עומדים במבחן יכולת הפירעון

ב. קיפוח מיעוט בטענה של אי מסירת מידע מלא על החברה דורש זכות על פי חוק לקבל המידע

כלכלי ת"א: בעל מניות הטוען כי קופח בקבלת מידע נדרש להראות כי לא קיבל מידע לו הוא זכאי על פי חוק

ג. פרשנות חובות דיווח וסנקציה מנהלית על הפרתן תהיה רחבה ולא דווקנית כבהליך פלילי

העליון: על חברה לדווח על כל אירוע שעלול להיות רלוונטי לציבור; פרשנות החוק בהליך עיצום כספי רחבה ולא כבהליך פלילי.

7. עדכוני משפט מסחרי, זכויות יוצרים ועבודה:

א. חברת ביטוח מחויבת לשחרר לעובד כספים שהופרשו לפיצויי פיטורים

מחוזי ירושלים: חברת ביטוח המשחררת כספים למעסיק בלי לוודא כי מדובר בנסיבות השוללת פיצוי מהעובד פועלת בניגוד לחוק.

ב. במאי שלא דאג להסדרת זכויות יוצרים מראש לא יהיה זכאי להכרה בזכות יוצרים בשל עבודת הבימוי

מחוזי ת"א: כשבעל תפקיד סבור כי הוא זכאי לתשלום נוסף בגין תפקיד נוסף שנטל על עצמו, עליו לדאוג לכך מראש.

8. עדכוני מקרקעין:

הפרת הסכם שכירות עשויה להוביל לסילוק ידו של השוכר מהמקרקעין

שלום עפולה: בית המשפט הורה על סילוק ידו של שוכר מדירת מגורים בשל הפרת הסכם השכירות

9. עדכוני מכרזים ומשפט מנהלי:

מחובתו של מפרסם מכרז להקפיד על תנאיו הקפדה יתרה על מנת לשמור על עקרון השוויון בין המציעים

מינהלי ירושלים: על מפרסם מכרז להקפיד הקפדה יתרה על תנאיו ולא לגלות גמישות בהם כדי לשמור על עקרון השוויון בין המציעים.

רשימת התפוצה של משרד אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון, מופצת אחת לשבועיים לקהל של כ-3,200 איש וכוללת פרסומים מקצועיים

תמציתיים בנושאים משפטיים המעניינים את הקהילה העסקית והינם בתחומים בהם עוסק המשרד. להסרה מרשימת התפוצה או

הצטרפות יש לשלוח מייל לכתובת newsletter@afiklaw.com ובכותרת לכתוב "אנא הסירו/צורפו אותי לרשימת התפוצה".

ניתן להעביר עדכון זה לכל אדם ובלבד שיועבר בשלמותו ולא נעשה כל שינוי בטקסט. אין האמור בעדכון זה מהווה ייעוץ משפטי ובכל

נושא מומלץ לפנות למשרדנו על מנת שהעובדות תיבחנה היטב בטרם תתקבל החלטה כלשהי.

למאגר פרסומים קודמים: <http://www.afiklaw.com>

החל מתחילת מאי 2013, מידי חמישי
בשעה 11:00 משודרת ברדיו
הבינתחומי התכנית "יום הדין" עם
עו"ד יניב פרידהוף ועו"ד שירה פורת
ממשרד אפיק ושות' - שעה קלה על
משפט, עסקים ומה שביניהם.

א. לתכנית המלאה מיום 31 אוקטובר, 2013, ניתן להאזין בקישור הבא:

<http://youtu.be/vRsb4rLlghc>

בתכנית הפעם, תוכנית 24 – ראיון עם שרית יין על הקשר שבין הפסקת הצהריים מכוח חוק
שעות עבודה ומנוחה לתפקוד העובד, על הצעת חוק להארכת תוקף תווי קניה, על בעל שביקש
להתגרש מאשתו, ויזכה בירושתה - למרות שעזיבתו הובילה להתאבדותה, והצעת חוק
להשעיית ראשי ערים שהוגש נגדם כתב אישום.

ב. לראיון עם התזונאית שרית יין, ניתן להאזין בקישור הבא:

<http://youtu.be/76sk8gMDqe0>

ג. לתכנית המלאה מיום 05 נובמבר, 2013, ניתן להאזין בקישור הבא:

<http://youtu.be/J5DHHKKC5As>

בתכנית הפעם, תוכנית 25 – ראיון עם אלי כהן, המתמודד לראשות עיריית בית שמש על
החשדות לזיופים בתוצאות הבחירות לעיר, ראיון עם עו"ד ששי קציר על אופן הפיקוח על
הבחירות ודרכי התמודדות עם זיופים אפשריים בתוצאות, על תביעת לשון הרע שהתבססה על
פרסום בפייסבוק, ועל פיטורין של נשים בהיריון בחברת בטר פלייס בניגוד לחוק.

ד. לראיון עם עו"ד ששי קציר בנושא זיופים במערכות בחירות ודרכי התמודדות עם התופעה, ניתן
להאזין בקישור הבא:

<http://youtu.be/Hg6GaVAMkHE>

ה. לראיון עם מר אלי כהן בנושא זיופים במערכת הבחירות בבית שמש, ניתן להאזין בקישור הבא:

<http://youtu.be/AsjeYA1Ucfo>

2. מאמר בנושא: אחריות דירקטורים בחברה לא פעילה ופירוק חברות מרצון

מצ"ב מאמר הדן בנושא הכרזה על חברות רבות כחברות מפרות חוק והמעורבים בחברות אלה סומנו כמי שאינם רשאים להקים תאגידים בישראל, ועל פירוק החברה מרצון. את המאמר ניתן למצוא בקישור:

<http://www.afiklaw.com/files/articles/a139.pdf>

את המאמר כתב עו"ד אוהד גביש, עורך דין במשרד אפיק ושות'. משרד עורכי הדין אפיק ושות' (www.afiklaw.com) מתמקד בכל קשת התחומים של המשפט האזרחי והמסחרי, לרבות בתחום המקרקעין, ליווי משפטי למוכרים ורוכשים, ניהול משא ומתן וניסוח הסכמי מכר ורכישה, ייצוג בבתי משפט.

3. מאמר בנושא: חוק כלי ירייה - מדיניות הרישוי

מצ"ב מאמר הדן בנושא מדיניות הרישוי של כלי ירייה מתוקף חוק כלי ירייה כפי שפורסם במגזין "מצודה".

את המאמר כתב עו"ד ששי קציר, שותף במשרד אפיק ושות' ומי שפרש לאחרונה משירות המדינה לאחר עשרות שנות שירות, הינו בעל תואר ראשון במשפטים, תואר ראשון בלימודי מזרח תיכון ותואר שני במנהל ציבורי ויחסים בינלאומיים. קציר קידם רפורמות ארגוניות וחקיקתיות ומייעץ גם כיום למשרדי ממשלה ולגופים מוניציפאליים.

את המאמר ניתן למצוא בקישור:

<http://www.afiklaw.com/files/press/a139a.pdf>

4. משרדנו בתקשורת

מצ"ב כתבה שפורסמה במגזין "ממון" של "ידיעות אחרונות" ביום 30 אוקטובר, 2013 אודות הצטרפות עו"ד ששי קציר כשותף במשרד אפיק ושות' תחת הכותרת: מחוץ לפרוטוקול / הצטרף: עו"ד ששי קציר הצטרף כשותף למשרד אפיק ושות'

את הכתבה ניתן למצוא בקישור:

<http://www.afiklaw.com/files/press/p139.pdf>

עו"ד ששי קציר, אשר הצטרף לאחרונה למשרד, פרש לאחרונה משירות המדינה לאחר עשרות שנות שירות, הינו בעל תואר ראשון במשפטים, תואר ראשון בלימודי מזרח תיכון ותואר שני במנהל ציבורי ויחסים בינלאומיים. קציר מילא תפקידים בכירים ביותר בשירות המדינה, לרבות ראש מינהל חירום, ראש מינהל האוכלוסין, מפקח ארצי על הבחירות, ראש רשות מקומית ומנהל היחידה הארצית לפיקוח על הבניה. קציר שירת בצה"ל בתפקידים בכירים וכיום נמנה על סגל הפיקוד הבכיר בצה"ל בדרגת תת אלוף בשירות מילואים פעיל.

קציר ינהל במשרד אפיק ושות' את המחלקה המנהלית, אשר תתמקד בעיקר במכרזים, דיני בחירות, ייעוץ לרשויות מקומיות, הגירה תושבות ואזרחות ותכנון ובניה.

ביום 11 נובמבר, 2013, התפרסם גיליון נובמבר של מידעון אשכול תעשייה, מסחר והתיישבות של BDO זיו האפט: המידעון עוסק בנושא: מכירה בחו"ל - באמצעות מפיצים או באמצעות נציגות, על בלאק, שולס וכל השאר, ניהול סיכונים בחקלאות - יש חיה כזאת! ואיך להפוך את הסיכון להזדמנות, והאם רק יצוא? את המידעון ניתן למצוא בקישור:

מידעון נובמבר - תעשייה, מסחר והתיישבות

BDO זיו האפט, עימה משרדנו מצוי בקשרי שיתוף פעולה הדוקים, הינה פירמת רואי חשבון המהווה חלק מהרשת הבינלאומית BDO הפרושה בלמעלה מ-110 מדינות ומדורגת בין חמש הפירמות הגדולות בישראל.

א. ניתן לעתים לחלק דיבידנד גם כשאינ עמידה במבחן הרווח

[פרק (מרכז) 13-07-29874 פייטון טכנולוגיות (1991) בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי, 23.10.2013, בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, כב' השופט בנימין ארנון]

חברה רצתה לחלק דיבידנד למרות שלא היו לה רווחים ראויים לחלוקה ולכן פנתה לבית המשפט לקבלת אישור. הכלל הוא שחברה המעוניינת לחלק דיבידנד צריכה לעמוד בשני תנאים: האחד, שהחלוקה תעשה מתוך רווחיה (מבחן הרווח) והשני, שהיא תהיה מסוגלת לעמוד בהתחייבויותיה הקיימות והצפויות (מבחן יכולת הפירעון). בכך מובטח שחלוקת הדיבידנד לא תעשה "על חשבון" נושי החברה. בית המשפט קבע כי "מבחן יכולת הפירעון" הינו מבחן רחב שבמסגרתו יש לבחון את נזילות החברה בנוסף למאזניה החשבונאים ובבחינת מצבה הכלכלי של החברה יש להתבסס על מדדים כלכליים ועסקיים ויש לקחת בחשבון גם את האינטרס של הנושים. משכך, בית המשפט אישר את חלוקת הדיבידנד וקבע שמכיוון שאין לחברה פעילות שוטפת ולאחר חלוקת הדיבידנד יתרת המזומנים של החברה עדיין תהיה חיובית, נראה שאין סיכון להפסד עתידי או לגרעון תזרימי היכולים לפגוע ולסכן את יכולת הפירעון של החברה לפרוע את התחייבויותיה הצפויות.

ב. קיפוח מיעוט בטענה של אי מסירת מידע מלא על החברה דורש זכות על פי חוק לקבל המידע
[ה"פ 13-03-23856 וישניא נ' קוואליטי אין פלוא בע"מ ואח', 03.11.2013, המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו, כב' השופטת רות רונן]

בעל מניות בחברה טען כי בעלי מניות הרוב ניצלו את כוחם כדי לאשר בחברה (ברוב של 85%) החלטות המקפחות את זכויותיו וכי לא סיפקו לו מידע שביקש. בית המשפט קבע, כי החלטת אסיפת בעלי מניות, גם אם ברוב גדול, אינה מרפאת קיפוח מיעוט כשזה מתקיים. לבחינת שאלת קיומו של קיפוח יש לאזן בין הכלל כי כוח השליטה נתון בידי של רוב בעלי-המניות בחברה לבין העובדה כי יש להגן גם על המיעוט באופן שיש בו כדי להבטיח ניהול הגון של החברה. קיפוח מיעוט מתקיים כאשר קיים מצב של חלוקת משאבים בצורה בלתי הוגנת, במתחם יחסי בעלי השליטה בחברה ובעלי מניות מיעוט בה. במקרה זה לא הוכח קיפוח. לגבי זכות בעל מניות למידע, בית המשפט קבע כי בעל מניות אינו נחשב כמקופח אם לא מוכיח כי היה זכאי על פי חוק - כבעל מניות - למידע ומידע זה לא נמסר לו.

ג. פרשנות חובות דיווח וסנקציה מנהלית על הפרתן תהיה רחבה ולא דווקנית כבהליך פלילי
[עמ 6999/12 יו"ר הרשות לניירות ערך נ' מנועי בית שמש אחזקות (1997) בע"מ, 07.11.2013, בית המשפט העליון, כב' השופטים אליקים רובינשטיין, חנן מלצר ונועם סולברג]

רשות ניירות ערך הטילה על חברה ציבורית עיצום כספי בגין הפרה של חובת הדיווח מכיוון שהחברה לא דיווחה מבעוד מועד על מינוי של דירקטור חיצוני במשיבה. טענת החברה, שגם התקבלה על ידי בית המשפט המחוזי, היתה כי למינוי לא היה תוקף, מכיוון שנעשה על-ידי הדירקטוריון ולא על-ידי האסיפה הכללית, כנדרש, ולכן לא היתה קיימת כלל חובת דיווח.

בית המשפט העליון קיבל עקרונית את ערעור הרשות לניירות ערך וקבע כי למרות הכלל בפלילים כי יש לפרש את החוק באופן מצמצם, לעניין חובות הדיווח בניירות ערך אין מקום להשוות בין ההליך הפלילי למינהלי וזאת מכיוון שהאידאולוגיה של עולם ניירות הערך כוללת גילוי נאות ומלא של כל אירוע שאולי עשויה להיות לו רלבנטיות להתייחסותו של ציבור משקיעים, וגם אם יתברר בדיעבד כשגוי. יש לפרש את חובות הדיווח והסנקציה המינהלית עליהם בהרחבה להבדיל מפרשנות מצמצמת של המשפט הפלילי, הנובעת ממשמעותה החמורה של הסנקציה הפלילית.

7. עדכוני משפט מסחרי, זכויות יוצרים ועבודה

א. חברת ביטוח מחויבת לשחרר לעובד כספים שהופרשו לפיצויי פיטורים

[עש"א 12-05-23659 הפניקס חברה לביטוח בע"מ נ' מדינת ישראל באמצעות משרד האוצר אגף שוק ההון ביטוח וחסכון, 11.09.2013, בית המשפט המחוזי בירושלים, כב' השופט בן-ציון גרינברגר]

בית המשפט המחוזי דן בערעור חברת הביטוח על החלטת המפקח על הביטוח לחייבה לשלם לעובדת פיצויי פיטורים וזאת לאחר שכספים אלה כבר הועברו למעסיקתה. בית המשפט קבע, כי על פי חוק פיצויי פיטורים כספים שהופרשו לפיצויי פיטורים אינם ניתנים להחזרה או העברה, אלא במקרה בו עובד חדל לעבוד בנסיבות שאינן מזכות אותו בפיצויי פיטורים. כך, חברת ביטוח אשר משחררת כספים לידי מעסיק מבלי לנקוט בפעולות בכדי לוודא כי מדובר בנסיבות שאינן מזכות את העובד בפיצויי פיטורים, ואף לא מיידעת את העובד כי המעסיק מבקש לקבל לידי כספים אלה פועלת בניגוד לחוק. בענייננו, נקבע בפסק דין חלוט של בית הדין לעבודה כי העובדת הייתה זכאית לפיצויי פיטורים ומכאן כי חברת הביטוח לא הייתה רשאית להעביר את הכספים שהופרשו למעסיקה.

ב. במאי שלא דאג להסדרת זכויות יוצרים מראש לא יהיה זכאי להכרה בזכות יוצרים בשל עבודת הבימוי

[תא (ת"א) 10869-05-10 פרופ' יוסף יזרעאלי נ' נאמנות התיאטרון הקאמרי, בית המשפט המחוזי בתל אביב, 09.10.2013, כב' השופטת ענת ברון]

במאי דרש להכיר בזכויות יוצרים שלו גם בגין הפקות חדשות של אותה הצגה שביים. בית המשפט פסק כי חופש היצירה והבימוי מחייב להגביל את זכות היוצרים בגין עבודת הבימוי כך שזכות זו תפקע עם רדת ההצגה מן הבמה ולא תוסיף להשתרע על הפקות מאוחרות בבימוי חדש. בנסיבות המקרה פסק בית המשפט כי הבמאי אינו בעל זכות יוצרים בעבודת הבימוי של ההפקה החדשה, זאת אף אם ביצע את חלוקת הטקסט, ואף על פי שמדובר בעבודה שמגלמת את דרישת היצירתיות הקבועה בחוק, מאחר וקיימת חשיבות להסכמות הצדדים לפני ביצוע העבודה וכשבעל תפקיד בהצגה סבור כי הוא זכאי לתשלום נוסף בגין תפקיד נוסף שנטל על עצמו, עליו לדאוג לכך מראש.

8. עדכוני מקרקעין

הפרת הסכם שכירות עשויה להוביל לסילוק ידו של השוכר מהמקרקעין

[ת"א 11-02-39761 עמיגור ניהול נכסים בע"מ נ' בוסקילה ואח', 16.10.2013, בית משפט השלום עפולה, כב' השופטת תמר נסים שי]

משכיר דרש לפנות שוכר אשר עזב את הדירה ואיפשר לאחרים להתגורר במושכר בניגוד להסכם השכירות. בית המשפט קבע שמכיוון שהשוכר עזב את הדירה תוך כדי כך שהוא מאפשר לאחרים לגור בה בניגוד להסכם השכירות וזאת אף לאחר שהוזהר לא לעשות כן, עומדת למשכיר הדירה הזכות לבקש את סילוק ידו של השוכר מהדירה.

9. עדכוני מכרזים ומשפט מינהלי

מחובתו של מפרסם מכרז להקפיד על תנאיו הקפדה יתרה על מנת לשמור על עקרון השוויון בין המציעים

[עתמ (י-ם) 13-09-24099 יגאל חזן בע"מ נ' מינהל מקרקעי ישראל ואח', בית המשפט לעניינים מינהליים ירושלים, 24.10.2013, כב' השופט משה סובל]

יזם זכה במכרז של מינהל מקרקעי ישראל. בין תנאי המכרז נקבע כי הזוכה במכרז יופיע, בתוך 60 יום מתאריך אישור ועדת המכרזים במשרד המינהל על מנת לשלם הסכום שהוצע על ידו. היזם התמהמה בתשלום הסכום והמינהל ביטל את הזכיה כפי זכותו בתנאי המכרז. בית המשפט קבע כי בהשתתפותו במכרז, ובחתימה על ההצעה, קיבל על עצמו הזוכה את תנאי המכרז. המועד לתשלום נקבע במפורש, באופן ברור ומדוייק. עוד קבע בית המשפט כי מחובתו של המנהל להקפיד הקפדה יתרה על הוראות המכרז, ולא לאפשר לאף מציע חריגה ממועדי התשלום שנקבעו במכרז. חובה זו נובעת מעקרון השוויון בין המציעים שהנו נשמת אפו של המכרז הציבורי, וערך ראשון במעלה בשיקוליה של ועדת המכרזים.

אחריות דירקטורים בחברה לא פעילה ופירוק חברות מרצון / אוהד גביש, עו"ד¹

אחד התחומים בהם מתמחה המחלקה המסחרית של משרדנו הינו ליווי חברות ואנשי עסקים בחיי היומיום. לא פעם אנו נתקלים בדירקטורים או בעלי מניות בחברה, הסבורים כי הואיל והחברה בה הם פעלו הפסיקה את פעילותה והינה ריקה מנכסים ומזומנים ואולי אף סגרה את חשבון הבנק שלה, הם פטורים מאחריות כלשהיא. מצב זה לאו דווקא נכון והחשיפה לאו דווקא קטנה. בתקופה האחרונה הוכרזו על ידי רשות התאגידים חברות רבות כחברות מפרות חוק והמעורבים בחברות אלה סומנו כמי שאינם רשאים להקים תאגידיים בישראל.

סעיף 9 לחוק החברות תשנ"ט-1999 קובע, כי כל חברה חייבת באגרה שנתית. החוק קובע גם דרישות לדיווחים תקופתיים לרשם החברות. סכום האגרה משתנה מעת לעת ועומד כיום על 1,475 ₪, עליו זוכה החברה להנחה של 365 ₪ ככל שביצעה את התשלום עד סוף חודש פברואר. סכום זה אינו תלוי בפעילות החברה. עוד, רשם החברות מוסמך להטיל עיצום כספי, קנס, בסך של כ-7,300 ₪, המתעדכן מעת לעת, על חברות המפרות חובות דיווח וחובות אחרים לפי החוק ובמקרים של עבירות חוזרות גם כפל קנס זה. החוק קובע עוד, כי משלא משולם עיצום כספי אשר הוטל על החברה, רשאי הרשם לדרוש את התשלום מהרשומים במרשם כדירקטורים בחברה.

בנוסף, רשם החברות מכניס את מפרי החוק כאמור (לרבות כאלה ששילמו את אגרת הרשם אך לא הגישו דוח שנתי לרשם החברות) למעין "רשימה שחורה" אשר המופיעים בה אינם מורשים להקים חברות חדשות.

כך, חברה שאינה מקיימת כל פעילות עדיף היה לה ולדירקטורים המכהנים בה, העלולים לחוב אישית, לפעול לפירוקה וחיסולה של החברה מרצון ובכך להימנע מתשלום אגרות מיותרות וחשיפה לקנסות מצטברים. אם בעבר דרש רשם החברות את תשלום מלוא חובות האגרה השנתית כתנאי לפירוקה מרצון של חברה, כיום, לאחר תיקון חקיקה, ניתן בתנאים מסוימים ובכפוף לניהול נכון של הליך הפירוק מרצון לקבל פטור מהחובות לרשם החברות לגבי השנים שלאחר המועד שבו הפסיקה החברה את פעילותה.

הליך הפירוק מרצון של חברות סולבנטיות הינו הליך פשוט יחסית המאפשר פירוק ללא מעורבות של בית המשפט. תחילה יש לכנס אסיפה של דירקטוריון החברה על מנת שיחתמו לפחות רוב הדירקטורים על הצהרה לפיה בדקו את מצב החברה והחברה מסוגלת לפרוע את מלוא חובותיה בתוך 12 חודשים. המשך ההליך הינו בכינוס אסיפה כללית של החברה לשם קבלת החלטת הפירוק ומינוי מפרק, פרסום דבר הפירוק ברשומות ולבסוף, לאחר שמפרק החברה סיים את תפקידו, חיסול החברה. ההליך כולו, בחברה לא פעילה, עשוי לקחת חודשים בודדים.

חשוב לציין, כי הליכי פירוק מרצון, ככל הליך של פירוק חברה, הינם הליכים אשר עשויים להסתבך וחשוב שיהיו מלווים בעורך דין המתמחה בתחום לכל אורך התהליך.

¹ הכותב הינו עורך דין במשרד אפיק ושות' עורכי דין ונוטריון ומתמחה בנדל"ן, משפט אזרחי, ניירות ערך וחברות. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.

חוק כלי ירייה - מדיניות הרישוי

בימים אלו פועלת ועדה בראשות ד"ר שלמה שפירא מאוניברסיטת "בר אילן" להכנת הצעה לתיקוני חקיקה לחוק כלי ירייה, תש"ט-1949. שינוי תיקוני החקיקה נועדו לבצע התאמה למציאות הביטחונית של שנת 2013, הן ברישוי לנשיאת הנשק הארגוני והן ברישוי לנשיאת הנשק הפרטי. לצד זאת, התקבלו לאחרונה מספר החלטות מנהליות בנושא מדיניות הרישוי, כתוצאה מאירועי השנה האחרונה, בהם נרצחו אזרחים מידי אזרחים המחזיקים בכלי ירייה ברישיון, דבר אשר העלה את הצורך והדרישה לבחינת מדיניות רישוי כלי הירייה.

מאת ששי קציר*

רקע

ביום ה-8/9/1992 רצח בהתקפת אמוק, איתן מור שהיה שומר חמוש, ארבע עובדות סוציאליות בקריית היובל בירושלים.

לאחר האירוע, הוקמה "ועדה בין משרדית לביטחון מדיניות רישוי כלי ירייה" ("ועדת כהן") וכשנה לאחר מכן הגישה הועדה את המלצותיה¹. ועדה זו מציינת אבן דרך למדיניות רישוי כלי ירייה החלה מאז ועד היום.

למצער, מאז ועד היום תקיפת אזרחים תמימים נמשכת. אירועי החודשים האחרונים בישראל בהם נעשה שימוש בכלי ירייה, ע"י בעלי רישיון או היתר לפי חוק כלי ירייה, כנגד אנשים תמימים וחפים מכל פשע, מעוררים בפני מקבלי החלטות, את הצורך לבחון מחדש את מדיניות רישוי כלי ירייה הניתנים ומצויים בידי אזרחי המדינה.

נשק ע"י האזרחים הינה זכות פדראלית חוקתית, או שמא העניין נתון לשיקולי המדינות השונות.

כאמור, העניין הוכרע בבית המשפט העליון, יחד עם זאת, הפרשנות המשפטית מבחינה בין איסור מוחלט על נשיאת נשק לבין כך שהמדינות רשאיות להטיל פיקוח ומגבלות על נשיאת נשק בסבירות העניין.

האם כך, אכן, הם פני הדברים? נשאר שאלה זו כשאלה פתוחה.

בבריטניה, לעומת זאת, 13 במארס 1996 הינו תאריך מכוון בעניין דנן. בתאריך זה נרצחו שישה עשר תלמידים ומורתם ע"י אזרח אשר החזיק כלי ירייה ברישיון.

אירוע זה, אשר זיזעזע את הממלכה, הביא לשינוי דרסטי בחוק רישוי כלי ירייה בבריטניה: בשנת 1997 ובשנת 1998, בשני תיקונים לחוק, הוצאו מתוך לחוק החוקת ונשיאת כלי ירייה ארוכי קנה ואקדחים.

ברקע אירועים אלו בארץ, אציין שתי מדינות על אופן התמודדותן (דוגמאות קיצון) עם אירועים דומים בהם אזרחים נושאי כלי ירייה ברישיון, פגעו באזרחים תמימים, דבר שהביא לדיון ציבורי, משפטי וחקיקתי בדבר רישוי והפקדת כלי ירייה בידי אזרחים.

בארה"ב, מבלי להיכנס לתיאור האירועים הקשים של ירי בידי אזרחים כנגד אזרחים, וכאלו היו למכביר, ניטש בארה"ב ויכוח חריף במהלך שנים רבות בין המצדדים בהחזקת כלי ירייה בידי אזרחים, לבין השוללים אותו.

ויכוח זה הוכרע ע"י בית המשפט העליון הפדראלי ביוני 2008, אשר פסק, כי כל אדם יכול להחזיק נשק מתוקף התיקון השני לחוקת ארה"ב, המגן על זכות אזרחי ארה"ב לשאת נשק².

בין השאלות שעמדו בפני בית המשפט העליון ניצבה השאלה: האם נשיאת

1. ניתן לעיין בדוח הוועדה באתר המשרד לביטחון פנים www.mops.gov.il בכלי ירייה תחת חוצץ "אודות".
2. District of Columbia v. Heller, 554 U.S. 570 (2008).

אף שהייתה להחלטה זו התנגדות בבית הלורדים התקבל החוק שאף כלל פיצוי למחזיקי כלי ירייה אשר רשיונם נשלל.

בישראל, "חוק כלי ירייה, תש"ט, 1948 (להלן "חוק"), עוסק ברישוי כלי ירייה לאזרחי המדינה (שלא נמסר להם ע"י צה"ל, המשטרה, משמר הכנסת, שירות בתי הסוהר) ומבחין בין רישוי פרטי אישי לאזרח לבין רישוי ארגוני לגוף/ארגון הרשאי על פי החוק לקבל רישיון לאחזקת כלי ירייה, עבור אלה הרשאים לקבל לידם נשק מהארגון.

במאמר זה נעסוק ברישוי כלי ירייה לפרטיים בישראל.

בשלושת העשורים האחרונים, המדיניות המוצהרת בכלל לעניין רישוי כלי ירייה וברישוי פרטי בפרט הינה מדיניות מצמצמת. קרי, ככל שניתן לצמצם את מספר מחזיקי כלי הירייה, יש לעשות זאת ואף להעדיף מתן רישיון/היתר במסגרת "מפעל ראוי" על פני רישוי פרטי.

מהנתונים שאציג להלן, ניתן יהיה ללמוד כי המדיניות דלעיל, הייתה עקבית לאורך השנים ושינתה את היחס בין כלי הירייה המוחזקים ע"י אזרחים ברישיון פרטי לבין כלי ירייה המוחזקים ע"י "מפעלים ראויים"/רישוי ארגוני.

לפני כעשור מספר כלי הירייה ברישוי פרטי עמד על כ-270,000 כלי ירייה/כיום, מספר כלי הנשק ברישוי פרטי הינו כ-160,000.

לפני כעשור מספר כלי הירייה ברישוי ארגוני עמד על כ-98,000 כלי ירייה. כיום, מספר כלי הנשק ברישוי ארגוני הינו כ-130,000.

יש לציין שבמהלך שנים אלו גדלה אוכלוסיית המדינה בכמעט 20%.

בשונה ממדינות אחרות בעולם, בארץ יש לראות את רישוי כלי הירייה לאזרחים בראי המצב הביטחוני והאתגרים הביטחוניים העומדים בפני המדינה ואזרחיה. חשוב לזכור כי את הערכת המצב הביטחונית יש לקבוע על פי אירועיה הקשים ושלא על פי ימי הרגיעה, הקפדה על הערכה זו תשמר היערכות אזרחית נכונה וחיונית

במענה ובמעבר ממצב רגיעה, למצבי חירום וביטחון.

ככלל, ניתן לומר כי מקבלי ההחלטות רואים זאת לנגד עיניהם, כאשר במערכת השיקולים מונחים שני אינטרסים:

האחד, שבבסיסו עומד שיקול הביטחון האישי, הוא כי נכון לאפשר לאזרח הנמצא ברמת סיכון לשאת נשק להגנה עצמית והגנה על רכוש.

השני, שיש להגן על כלל הציבור מפני נושאי כלי נשק, שעלולים להעמיד אזרחים תמימים בסכנת חיים, אם בגין שימוש בנשק בניגוד לחוק ואם מפאת כשירות תפעול לקויה בעת השימוש בכלי הירייה.

מתוך השיקולים דלעיל נגזרה ונגזרת מדיניות הרישוי. עם זאת, נמצא כי יכולת הפיקוח על מחזיקי כלי ירייה לוקה בחסר, זאת, אף שנגקטו צעדים רבים, במהלך השנים, בעיקר בהעברת מידע בין הרשויות, לעניין כשירות מבקשי רישיון וכן הסדרת המעקב אחר אימון והכשרה במטווח הירי.

ראוי לציין כי מדיניות הרישוי לפרטיים, לא נגזרה במישרין מאירועים של שימוש בנשק שלא כדין ע"י בעלי רישיונות אלו, אלא כמהלך של מניעה והתאמת הרישוי הפרטי להגנה עצמית לשמה, בכפוף לסיכון הניצב בפני מבקש הרישיון וכן מתן רישיון פרטי למשרתים וליוצאי מערכות בטחון מתוך הנחה כי יש ביכולתם של אלה, להגן על עצמם ועל זולתם ברמה שאינה מסכנת את הציבור יתר על המידה וכן מתוך הכרה שחימוש היווה מרכיב בביטחון הציבור ויתרום לתחושת הביטחון. שיקולים אלה עמדו בפני "הוועדה הבין משרדית לבחינת זכאות לכלי ירייה" ("ועדת קציר") משנת 2001, שבעקבות המלצותיה הורחבו התבחינים למשרתי ויוצאי מערכות הביטחון³.

אירועי הירי כלפי אזרחים תמימים ושימוש שלא כדין בכלי ירייה, מעורר ביתר שאת את הדיון בנושא ואת הרצון לצמצם עוד את מספר כלי הירייה שבידי הציבור.

לאור הצמצום המהותי של ההיתרים להחזקת כלי ירייה, כפי שעמדתי עליו

לעיל, עולה אם כן השאלה:

האם יש קשר בין מספר כלי הירייה המוחזקים ברישיון לבין מספר אירועי הירי?

כאמור, בעוד שמספר כלי הירייה המוחזקים ברישיון צומצם בעשור האחרון בכ-80,000 כלי ירייה, לצערנו לא פסקו האירועים של שימוש בכלי ירייה ופגיעה באנשים תמימים. מכאן, שלהערכת, התשובה לשאלה הנ"ל היא שאין קשר בין הדברים ואם אין די בכך, אף למרבית הצער, גם לא ניתן למנוע כליל תופעות אלה גם בעתיד.

ובכל זאת, מה ניתן ואף אפשר לעשות?

להערכתי וללא כל קשר למדיניות הנהוגה באשר לרישוי כלי ירייה, יש להתמקד בשני מהלכים:

הראשון - הגברת פיקוח ואכיפה - מהלך אשר יש בו כדי לצמצם עבירות בכלי ירייה וכן יצירת הרתעה כנגד עבירה על החוק, ולבסוף ימנע מידי קובעי המדיניות מלנקוט בצעדים חריפים שמתוצאתם יפגעו בעיקר מחזיקי כלי ירי השומרים על החוק. וכמו כן הגברת אכיפת וענישה על אי דיווח על מצבו של מטופל ע"י הגורמים הרלוונטיים⁴, דיווח על מצבו של אדם המטופל על ידם שבהחזקת כלי ירייה על ידו יש משום סכנה לו או לציבור.

השני - קביעת מדדי כשירות למבקשי ובעלי רישיונות וקביעת אמצעי הגנה ובטיחות על הנשק, בדרך של הדרכה, אימון ובחינה תקופתית, תוך שילוב מערכי למידה ובחינה מקוונת מהבית, עמידה על כשירות חברתית ורפואית, והגדרת האמצעים לשמירה ולבטיחות אחסנת כלי הירייה. ■

המאמר הבא, יעסוק ברישוי כלי ירייה לארגונים.

הכותב הנו עו"ד ששי קציר (תא"ל במיל), שימש בין השנים 2000-2007 בתפקידים מנהל המינהל לרישוי ושירותי חירום וראש מינהל האוכלוסין במשרד הפנים, כאשר בשנים אלה היה האגף לרישוי כלי ירייה תחת אחריותו.

3. וועדה זו הוקמה לבקשת צה"ל והמשרד לביטחון פנים בעקבות מתקפות הטרור בארץ כנגד אזרחים ב"אינתיפאדה השנייה". עמדת שני הגופים הייתה כי יש להרחיב באופן ניכר את מספר מחזיקי כלי הירייה מקרב הצבא המשטרה וגורמי הביטחון, מתוך רצון לייצר יכולת התערבות אזרחית שראו בה חלק ממרכיב הביטחון. ניתן לעיין בדוח הוועדה באתר המשרד לביטחון פנים, כמצוין בהערה 1.

4. סעיף 11א לחוק, קובע חובת דיווח של רופא, פסיכולוג, קצין בריאות הנפש או עובד סוציאלי על מצבו של אדם המטופל על ידם. החובה קמה כאשר סבורים הם שבהחזקת כלי ירייה על ידי המטופל יש משום סכנה לו עצמו או לציבור.

יפעת

מידע תקשורת

דרך מנחם בגין 96-98 (לשעבר דרך פ"ת) תל אביב 67138 טל. 03-5635050 פקס. 03-5617166

עמוד 1

5.57x5.78	1	עמוד 10	ידיעות אחרונות - ממון	30/10/2013	39436928-4
ששי קציר עורך די - 38990					

מחוץ לפרוטוקול

הצטרף: עו"ד ששי קציר הצטרף כשותף למשרד אפיק ושות'. עו"ד קציר פרש לאחרונה משירות המדינה לאחר עשרות שנות שירות, שבמהלכן שימש בין השאר ראש מינהל חירום, ראש מינהל האוכלוסין והמפקח הארצי על הבחירות.

ליטל דוברוביץקי